

STO - Pregled trgovinskih politika

Pregled trgovinskih politika - Trade Policy Review (TPR) jedna je od funkcija STO-a definisana članom III STO Sporazuma. Sprovodi se periodično u skladu sa principom transparentnosti, a prema unaprijed utvrđenoj proceduri sa ciljem praćenja primjene obaveza koje proizlaze iz relevantnih sporazuma i onih koje su preuzete u pristupnim pregovorima. Pored pomenutog, cilj TPR je i upoznavanje članica sa najznačajnijim trgovinskim, ekonomskim i monetarnim politikama. U svrhu sprovođenja pregleda osnovano je Tijelo za praćenje trgovinskih politika (TPRB). Četiri članice sa najvećim učešćem u svjetskoj trgovini (SAD, EU, Japan i Kina) su predmet pregleda TPRB-a svake dvije godine. TPR za narednih 16 članica vrši se na svake četiri godine, a za ostale na svakih šest godina, s tim što je moguće produžavanje perioda za najmanje razvijene zemlje i zemlje u razvoju. Članice STO su jula 2017. godine su usvojile Odluku, kojom je Mehanizam za pregled trgovinskih politika izmijenjen na način što su periodi izvještavanja, po grupama članica, produženi za po jednu godinu.

Više informacija o TPR-u i Program za 2019. godinu možete pruzeti [ovdje](#).

Prvi Pregled trgovinskih politika Crne Gore

TPR je jedna od najznačajnijih aktivnosti nakon pristupanja Crne Gore STO-u. U pitanju je složen proces izvještavanja, dostavljanja komentara i interresorne saradnje. Osnov za pregled trgovinskih politika su Izvještaj STO Sekretarijata i Izvještaj Vlade. U cilju pripreme za sastanak, eksperti Sekretarijata STO su dva puta posjetili Crnu Goru i tom prilikom je organizovan veliki broj sastanaka.

Sastanak Tijela za pregled trgovinskih politika STO, kao završna faza TPR procesa, održan je u Ženevi (Švajcarska) 11 - 13. aprila 2018. godine. Tokom sastanka je 28 država članica STO uzelo učešće u diskusiji izražavajući zadovoljstvo napretkom koji je Crna Gora ostvarila u periodu od pristupanja STO-u, naročito u smislu ispunjavanja međunarodno preuzetih obaveza.

U skladu sa unaprijed definisanom procedurom, crnogorski TPR je formalno otpočeo u februaru 2017. godine, a završen je u maju 2018. godine dostavljenjem odgovora na naknadno pristigla pitanja članica STO. Članice su imale pravo da dostavljaju pitanja na oba izvještaja, u pisanoj formi i *on-line*. Značajno je napomenuti da je Crna Gora prva članica koja je za pitanja i odgovore koristila i *on-line* sistem, što je od strane ostalih članica ocijenjeno veoma pozitivno. Dobijeno je ukupno 217 pitanja, i to na Izvještaj Sekretarijata 184 pitanja i na Izvještaj Vlade 33.

Ministarstvo ekonomije je u saradnji sa nadležnim resorima, koordiniralo aktivnosti na pripremi i učešću na sastanku TPRB-a. Zvanična crnogorska TPR dokumenta možete preuzeti [ovdje](#).

Kratak pregled aktivnosti, u cilju realizacije TPR procesa, dat je u tabeli

Pregled aktivnosti	Period / datum
--------------------	----------------

Zahtjevi STO Sekretarijata za dostavljanje informacija i crnogorske legislative.	Od februara 2017. godine zaključno sa decembrom 2017. godine (U pitanju je složen proces izvještavanja, dostavljanja komentara i informacija.)
Prva posjeta STO eksperata	25 – 28 april 2017. godine
Druga posjeta STO eksperata	27. novembra – 1. decembra 2017. godine
Vlada Crne Gore usvojila Informaciju o prvom pregledu trgovinskih politika u okviru Svjetske trgovinske organizacije, koju je dostavilo Ministarstvo ekonomije.	Sjednica Vlade od 30. novembar 2017. godine (Zaključak broj 07-3637 od 7. decembra 2017. godine)
U skladu sa Zaključkom Vlade br. 07-3637, Ministarstvo ekonomije je formiralo Radnu grupu za sprovođenje procesa pregleda trgovinskih politika, praćenje i implementaciju pravne tekovine STO i obaveza preuzetih članstvom u STO.	Broj Rješenja 69-1004/2017-7 od 28. decembra 2017. godine
Nj.E. Ambasador Lihtenštajna Peter Matt imenovan za diskutanta. Diskutant otvara raspravu na sastanku TPR, a imenuje ga predsjedavajući TPRB-a, u konsultaciji sa članicama, i u skladu sa utvrđenim procedurama izbora diskutanta.	6. februar 2018. godine
Usvojen Izvještaj Vlade (dostavilo Ministarstvo ekonomije)	11. januar 2018. godine (br. Zaključka Vlade 07-4033 od 18. januara 2018. godine). Dokument je nakon prevođenja dostavljen Sekretarijatu STO 24. januar 2018. godine.
STO Sekretarijat poslao izvještaje na prevođenje na španski i francuski jezik (Kako bi oba dokumenta bila dostupna članicama STO na sva tri zvanična jezika Organizacije)	31. januara 2018. godine
Izvještaj Vlade i Izvještaj Sekretarijata distribuirani članicama STO	7. mart 2018. godine
Usvojena Platforma za učešće crnogorske delegacije na sastanku Tijela za praćenje trgovinskih politika (dostavilo Ministarstvo ekonomije)	22. mart 2018. godine (broj Zaključka Vlade 07-1071 od 29. marta 2018. godine)
Crna Gora dostavila komentare na Izvještaj Sekretarijata. U pitanju je ustaljena praksa članica STO (Ministarstvo ekonomije je u koordinaciji sa nadležnim resorima pripremlilo komentare na pomenuti Izvještaj)	4. april 2018. godine
Sastanak Tijela za praćenje trgovinskih politika - TPRB	11 – 13. april 2018. godine
Dostavljeni odgovori na pitanja članica STO	Zaključno sa 9. majom 2018 godine

(TPR formalno okončan)	dostavljeni su svi odgovori na pitanja članica STO. Značajno je napomenuti da je rok za dostavljenje istih bio 13. maj 2018. godine, kada je formalno proces i okončan.
Vlada Crne Gore je usvojila Izvještaj o aktivnostima po osnovu članstva u STO i primjene CEFTA 2006 i Sporazuma o slobodnoj trgovini sa EFTA zemljama.	Sjednica Vlade od 27. septembra 2018. godine (Zaključak broj 07-4476 od 4. oktobra 2018. godine)